НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Факультет гуманітарно-педагогічний

«19» червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітня програма	Управління закладом освіти
Факультет	Гуманітарно-педагогічний
Розробник:	доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, к.е.н., Мовчун С. В.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Стратегічний менеджмент». Тематика дисципліни має економічне спрямування.

В сучасних умовах розвитку важливого значення набуває завдання досягнення організацією стабільного становища на ринку та зміцнення його конкурентних позицій. Його вирішення вимагає застосування системи управління, придатної для інноваційної, конкурентної та підприємницької реакцій на зміну в зовнішньому середовищі, що дозволяє керувати цими змінами на основі наукових методів їхнього передбачення, регулювання, пристосування до цілей організації. Такою системою є стратегічний менеджмент, що включає розробку і реалізацію стратегії організації, а також управління стратегічними проблемами. Важливість питань, що розглядаються навчальною дисципліною, полягає в тому, що майбутньому освітньому менеджеру для обґрунтування прийняття управлінських рішень необхідно знати методологію стратегічного управління, володіти відповідними методами розробки та реалізації стратегії організації.

При вивченні дисципліни опановуються питання, які необхідні майбутнім менеджерам при прийнятті управлінських рішень, розробці та реалізації стратегій організації, а також при застосуванні методології стратегічного управління.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	D3 «Менеджмент»	
Освітня програма	Управління закладом освіти	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	*120*	
Кількість кредитів ECTS	*4*	
Кількість змістових модулів	*2*	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	*Екзамен*	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна	заочна
Рік підготовки	*2*	2
Семестр	*3*	3
Лекційні заняття	*20 год.*	6
Практичні, семінарські заняття	*20 год.*	6
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	*80 год.*	108
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	*4*	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Стратегічний менеджмент» полягає в засвоєнні комплексу теоретичних знань та в оволодінні практичними навичками в галузі стратегічного менеджменту, інструментарієм та методикою розроблення стратегій розвиток для прийняття ефективних, обґрунтованих та перспективно орієнтованих стратегічних рішень у процесі управління діяльністю організації на ринку.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Стратегічний менеджмент»: «Психологія управління»; «Управління фінансово економічною діяльністю закладів освіти»; «Менеджмент в освіті»

Набуття компетентностей:

Інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та\або використання інновацій за невизначеності умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 5. ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії і плани.

СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;

СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 11. Здатність визначати стратегію розвитку закладу освіти аграрного профілю, розробляти оперативний план його діяльності.

Програмні результати навчання (ПРП).

ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПРН 3. Проєктувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 4**.** Обґрунтовувати та управляти проєктами, ґенерувати підприємницькі ідеї**.**

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному вимірах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати стратегічний та оперативний плани розвитку закладу освіти аграрного профілю на засадах європейських цінностей та цілей сталого розвитку.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль № 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ													
Тема 1. Зміст та еволюція стратегічного менеджменту	1	12	2	2	–	–	8	11	2	–	–	–	9
Тема 2. Організація як об'єкт стратегічного менеджменту	2	12	2	2	–	–	8	9	–	–	–	–	9
Тема 3. Система стратегічного менеджменту	3	12	2	2	-	-	8	14	2	2	–	–	10
Тема 4. Конкурентне середовище та конкурентні переваги стратегії менеджменту	4	12	2	2	–	–	8	10	–	–	–	–	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Тема 5. Стратегічний потенціал та стратегічні рішення	5	12	2	2	-	-	8	10					10
Разом за модулем 1		60	10	10	-	-	40	54	4	2	–	–	48
Модуль 2. ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ													
Тема 6. Розробка місії та стратегічних цілей менеджменту закладу освіти аграрного профілю	6	12	2	2	–	–	8	12	–	–	–	–	12
Тема 7. Оцінювання та вибір стратегії менеджменту	7	12	2	2	-	-	8	14		2			12
Тема 8. Реалізація стратегічного менеджменту	8	12	2	2	-	-	8	14		2			12
Тема 9. Функціональні аспекти стратегічного менеджменту	9	12	2	2	-	-	8	12					12
Тема 10. Антикризовий менеджмент стратегічної діяльності	10	12	2	2	-	-	8	14	2				12
Разом за модулем 2		60	10	10			40	66	2	4			60
Разом		120	20	20			80	120	6	6			108

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст та еволюція стратегічного менеджменту	2/2
2	Організація як об’єкт стратегічного менеджменту	2/2
3	Система стратегічного менеджменту	2/-
4	Конкурентне середовище та конкурентні переваги стратегії менеджменту	2/-
5	Стратегічний потенціал та стратегічні рішення	2/-
6	Розробка місії та стратегічних цілей менеджменту закладу освіти аграрного профілю	2/-
7	Оцінювання та вибір стратегії менеджменту	2/2
8	Реалізація стратегічного менеджменту	2/2
9	Функціональні аспекти стратегічної діяльності	2/-
10	Антикризовий менеджмент стратегічної діяльності	2/2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст та еволюція стратегічного менеджменту	2/-
2	Організація як об’єкт стратегічного менеджменту	2/-
3	Система стратегічного менеджменту	2/-
4	Конкурентне середовище та конкурентні переваги стратегії менеджменту	2/-
5	Стратегічний потенціал та стратегічні рішення	2/-
6	Розробка місії та стратегічних цілей менеджменту закладів освіти аграрного профілю	2/-
7	Оцінювання та вибір стратегії менеджменту	2/2
8	Реалізація стратегічного менеджменту	2/2
9	Функціональні аспекти стратегічної діяльності	2/-
10	Антикризовий менеджмент стратегічної діяльності	2/-

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст та еволюція стратегічного менеджменту	8/9
2	Організація як об’єкт стратегічного менеджменту	8/9
3	Система стратегічного менеджменту	8/10
4	Конкурентне середовище та конкурентні переваги стратегії менеджменту	8/10
5	Стратегічний потенціал та стратегічні рішення	8/10
6	Розробка місії та стратегічних цілей менеджменту закладів освіти аграрного профілю	8/12
7	Оцінювання та вибір стратегії менеджменту	8/12
8	Реалізація стратегічного менеджменту	8/12
9	Функціональні аспекти стратегічної діяльності	8/12
10	Антикризовий менеджмент стратегічної діяльності	8/12

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

– поточний контроль;
– оцінювання практичних, самостійних робіт;
– усне опитування і оцінювання комунікативних завдань;
– тестування; модульні контрольні роботи;
– підсумковий контроль – іспит.

7. Методи навчання:

- комунікативний метод;
- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, дебати тощо);
- практичний (практичні заняття; робота в парах; практичні рольові ігри та моделювання професійних ситуацій)
- кейс-метод;
- виконання комунікативних завдань;
- підготовка та проведення презентацій;
- моделювання ділових переговорів;
- складання планів відповідно до обов'язків підрозділу;
- розробка та реалізація стратегічного та оперативного планів розвитку організації, підрозділу, підприємства;
- самостійна робота;

- використання цифрових освітніх ресурсів та електронного навчання на платформі Elern;
- метод індивідуальної науково-дослідної роботи.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1 **ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**		
Практична робота 1. Зміст та еволюція стратегічного менеджменту	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Розробляти та реалізовувати стратегічний та оперативний плани розвитку закладу освіти аграрного профілю на засадах європейських цінностей та цілей сталого розвитку	8
Самостійна робота 1		6
Практична робота 2. Організація як об’єкт стратегічного менеджменту		8
Самостійна робота 2		6
Практична робота 3. Система стратегічного менеджменту		8
Самостійна робота 3		6
Практична робота 4. Конкурентне середовище та конкурентні переваги стратегії менеджменту		8
Самостійна робота 4.		6
Практична робота 5. Стратегічний потенціал та стратегічні рішення		8
Самостійна робота		6
Модульна контрольна робота 1		**30**
Всього за модулем 1		**100**
Модуль 2 **ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**		
Практична робота 6. Розробка місії та стратегічних цілей менеджменту закладів освіти аграрного профілю	ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне,	8
Самостійна робота 6.		6
Практична робота 7. Оцінювання та вибір стратегії менеджменту		8
Самостійна робота 7.		6
Практична робота 8. Реалізація стратегічного менеджменту		8
Самостійна робота 8.		6
Практична робота 9. Функціональні аспекти стратегічного менеджменту		8
Самосійна робота 9.		6
Практична робота 10. Антикризовий менеджмент стратегічної діяльності		8

Самостійна робота 10	фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14. Розробляти та реалізовувати стратегічний та оперативний плани розвитку закладу освіти аграрного профілю на засадах європейських цінностей та цілей сталого розвитку	6
Модульна контрольна робота 2.		**30**
Всього за модулем 2		**100**
Навчальна робота	**(М1 + М2) / 2 × 0,7 ≤ 70**	
Екзамен		**30**
Всього за курс	**(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100**	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені. Статті, тези доповідей, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Навчання може відбуватися самостійно, індивідуально, із консультування у разі потреби.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс «Стратегічний менеджмент»: https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2154

2. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Стратегічний менеджмент» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Ігнатьєва І., Гавриленко Т., Сербенівська А. Тема 9. Стратегічне управління в системі сучасного менеджменту. Менеджмент : навчальний посібник / [Храпкіна В. В., ... Гуменна О. В., Романченко Н. В. та ін.] ; за заг. ред. К. В. Пічик, В. В. Храпкіної ; Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : Києво-Могилянська академія, 2021. С. 214-270. 459 с.
URL:https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/27129

2. Чикуркова А. Аграрний менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти ОПП «Менеджмент» другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 073 «Менеджмент» денної і заочної (дистанційної) форми навчання. Кам.-Под.: ЗВО «ПДУ», 2022. 203 с.
URL:http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/123456789/13264/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202022.pdf

3. Kravchenko O. V., Strategic accounting and analysis in the management of the enterprise // The economics of postpandemics: prospects and challenges: monograph; Edited by I. Tatomyr, Z. Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT, 2021, 151 P. 75-101. URI:https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84258

6. Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504-2017-%D1%80#n8

7. Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024–2027 роках. Розпорядження КМУ від 30 серпня 2024 р. № 821-р. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2024-%D1%80#Text

8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель. Закон України від 17.06.2020, **№** 711-IX (зі змінами та доповненням) URL https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text

9. Про схвалення Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках. *Розпорядження КМУ від 15 листопада 2024 р. № 1163-р*. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text

10. Семенча І. Є., Гордієнко С. О. Формування стратегії розвитку бізнесу в умовах кризи. Економічний простір. 2022. № 181. С. 143–150. DOI: https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-25

11. Сус Т., Ємець О., Мовчун С., Судук Н., Цюпа О. Інноваційний розвиток аграрного сектора: моделі фінансування та оцінка впливу фінансування на регіональному рівні. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2023. Том № 2 (49). С. 181–1893. (Scopus; Web of Science) URL:https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4021
URL:https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.49.2023.4021

12. Yuliia Vyshnevska, Viktor Ladychenko, Olena Uliutina, Juliia Kanaryk, Svetlana Movchun. Regulatory and legal provision of alternative sources of energy as a component of the energy sector of the economy. [Нормативно-правове забезпечення альтернативних джерел енергії як складової енергетичного сектору економіки] *ECONOMICS AND POLICY OF ENERGY AND THE ENVIRONMENT*. 2022 Issue 2022/1 Language English. Pages 12. P. 119-130. File size 128. KB DOI 10.3280/EFE2022-001007 (Scopus). URL**:**https://www.torrossa.com/en/resources/an/5375303

13. Стратегія розвитку промисловості та цифрової економіки до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України № 1016 від 28.09.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1016-2022-п#Text

14. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент: підручник. Харків: ХНУВС, 2021. 208 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10134

15. Choori A., Kazemi M. Strategic Management in the Digital Age: A Review of Decision-Making Frameworks. International Journal of Innovation Management and Organizational Behavior. 2023. Vol. 3(2). P. 21–32. URL: https://www.researchgate.net/publication/378927677

16. Journal of Business Strategy (Emerald Insight). URL: https://www.emerald.com/insight/publication/issn/0275-6668

17. Strategic Organization (SAGE Journals). URL: https://journals.sagepub.com/home/SOQ

18. Velykykh K. Strategic planning as an effective tool of organisational change. Municipal Economy of Cities. 2024. № 2(183). С. 43–47. URL: https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/6242